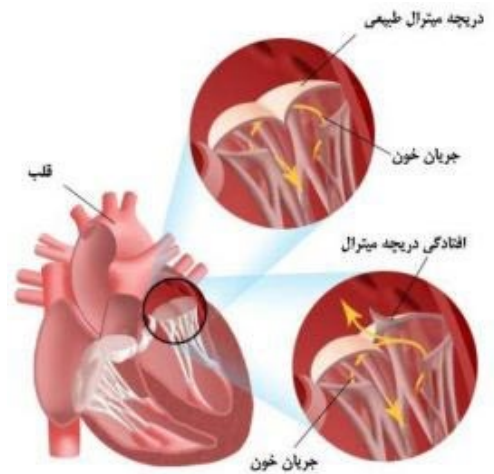

شایعترین بیماری قلبی افتادگی دریچه میترال قلب

افتادگی دریچه قلب تا زمانی که منجر به نارسایی دریچه نشده را نمی‌توان یک بیماری نامید و فرد نیازی به درمان نداشته و تنها باید مراقبت‌های لازم را در جهت پیشگیری از پیشرفت افتادگی دریچه قلب خود انجام دهد.

یکی از بیماری‌های شایعی که بین مردم مطرح و توسط پزشکان تشخیص داده می‌شود، بیماری پرولاکس دریچه‌ای یا به عبارتی شل بودن دریچه میترال است. تغییر شکل دریچه میترال به شکل گنبدی شکل افتادگی دریچه قلب نامیده می‌شود. نباید افتادگی دریچه قلب را مشکلی جدی تلقی کرد، زیرا ایجاد همین نگرانی خود موجب افزایش این افتادگی و تبدیل آن به نارسایی دریچه خواهد شد. این بیماری در زنان به علت وجود بافت نرم آنها شایع‌تر است.

-

پرولاپس (افتادگی) دریچه میترال قلب دریچه میترال یا دریچه دولتی راه ارتباطی بین دهلیز چپ و بطن چپ می باشد . در هنگام انقباض دهلیز چپ دریچه مزبور باز می شود و خون وارد بطن چپ می گردد و در موقع انقباض بطن که خون وارد عروق بدن شده و به گردش درمی آید این دریچه بسته می شود . پرولاپس دریچه میترال (دولتی) شایعترین ناهنجاری دریچه ای محسوب می شود و ۴ تا ۵ درصد جمعیت را گرفتار می کند این اختلال بصورت ارثی منتقل می شود و در زنان شایعتر از مردان می باشد .

دریچه میترال که دارای دو دهانه می باشد، بین دهلیز چپ و بطن چپ قرار گرفته است و راه ارتباطی بین آنها است. به طور طبیعی دهانه‌های این دریچه، طی انقباض بطن چپ به وسیله تارهای نگه‌دارنده، محکم بسته نگه داشته می‌شوند.

افتادگی دریچه میترال یک نوع اختلال در کار دریچه میترال قلب است. این دهانه‌ها بزرگ می‌شود و به سمت داخل دهلیز چپ کشیده می‌شوند که گاهی اوقات طی انقباض ناگهان با صدا بسته می‌شوند و ممکن است منجر به برگشت خون به

افتادگی دریچه قلب تا زمانی که منجر به نارسایی دریچه نشده را نمی‌توان یک بیماری نامید و فرد نیازی به درمان نداشته و تنها باید مراقبت‌های لازم را در جهت پیشگیری از پیشرفت افتادگی دریچه قلب خود انجام دهد.

دهلیز چپ (پس‌زنی) شود. در این حالت یک یا هر دو دریچه ممکن است خوب بسته نشوند که باعث بازگشت (پس‌زنی) خون می‌شود. این پس زنی خون می‌تواند منجر به مورمور یا صدای غیرطبیعی در قلب شود که مربوط به جریان غیرطبیعی خون است .

علائم بیماری

از علائم افتادگی دریچه قلب می‌توان به اضطراب، ناراحتی های فکری، تپش قلب، درد غیر اختصاصی در ناحیه قلب که به صورت نقطه ای و گذرا دیده می‌شود، اشاره کرد. اضطراب، استرس و فشارهای روحی و فکری از عواملی هستند که باعث تشدید درد در ناحیه قفسه سینه و قلب می‌شوند. بر اثر این عوامل افرادی که افتادگی پرولاپس دریچه میترال هنگامی اتفاق می‌افتد که موقع انقباض بطن چپ، یک یا هر دهانه دریچه میترال به سمت دهلیز چپ باز شوند. به عبارتی افتادگی دریچه، زمانی اتفاق می‌افتد که این دریچه در مرحله انقباض به علت این‌که سایز دریچه نسبت به قطر دریچه قلب افزایش دارد، بسته می‌شود. به این ترتیب، این دریچه حالت لقی یا همان افتادگی پیدا می‌کند. تیر کشیدن و دردهای لحظه‌ای قلب و همچنین تنگی نفس در سربالایی را از جمله علایم وجود افتادگی دریچه بیان کرد.

-

شیوع بیماری

این مشکل از زمان تولد در نوزاد وجود دارد و ارثی است و در زنان شایعتر از مردان می‌باشد. ولی علائم بالینی آن در دوران دبستان و دبیرستان تظاهر پیدا می‌کند. افتادگی دریچه میترال شایعترین ناهنجاری دریچه ای محسوب می‌شود و ۸ درصد جامعه دارای افتادگی دریچه میترال قلب هستند که بیشتر در سنین ۲۰ تا ۴۰ سالگی اتفاق می‌افتد.

انواع بیماری

افتادگی دریچه میترال به دو دسته با نارسایی و بدون نارسایی میترال تقسیم می‌شود. در نارسایی هیچ خطری فرد را تهدید نمی‌کند. افرادی که نارسایی دارند، درجات مختلفی از این بیماری را شامل می‌شوند و در یک رده از ریسک بیماری عفونی قرار ندارند و این مسئله بشدت به نارسایی میترال قلب آنان بر می‌گردد. هر چه شدت نارسایی بیشتر باشد، خطر

ایجاد عفونت دریچه ای بیشتر خواهد بود. در مواقعی که شدت نارسایی زیاد است، بیمار نیاز به ترمیم یا تعویض دریچه پیدا می کند.

تشخیص بیماری

پزشکان با استفاده از معاینه قلب و گوش دادن به صداهای قلب آنرا تشخیص می دهند و برای تأیید آن از اکوکاردیوگرافی سود می برند .

روش های تشخیص پرولاپس میترال

۱- شرح حال

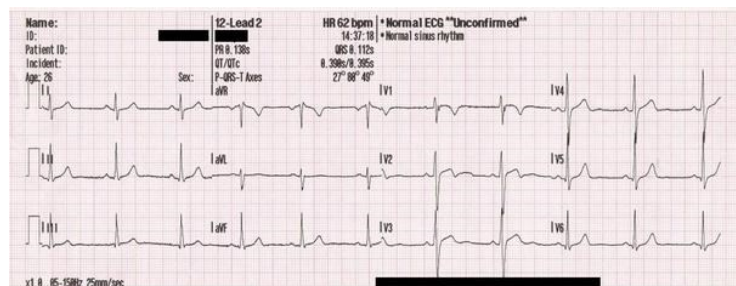
۲- معاینه بالینی

۳- نوار قلب = الکتروکاردیوگرام

۴- اکو کاردیو گرافی داپلر رنگی

۵- هولتر نوار

۶- آنژیو گرافی

روش های درمانی

درمان دارویی

افتادگی

نباید افتادگی دریچه قلب را مشکلی جدی تلقی کرد، زیرا ایجاد همین نگرانی خود موجب افزایش این افتادگی و تبدیل آن به نارسایی دریچه خواهد شد.

دریچه میترال افتادگی دریچه میترال در اکثر بیماران بدون علامت است و نیاز به هیچ گونه درمانی ندارد اما در صورتی که علایم ایجاد شود پزشک می‌تواند برای درمان درد، اختلال ریتم قلبی و یا سایر عوارض دارو تجویز کند.

بعضی از این داروها برای کنترل اضطراب - درد قفسه سینه - حملات طپش قلب - پیشگیری از تشکیل لخته و حوادث آمبولیک بکار می‌روند.

داروهای مصرفی تأثیری در سیر ساختاری بیماری ندارند و فقط برای کنترل علایم بیماری بکار رفته اند. مثل پروپرانولول یا متورال و آسپرین یا وارفارین که بر حسب ضرورت توسط پزشک معالج تجویز می‌شوند .

درمان : اکثر بیماران مبتلا به اختلال خفیف نیاز به درمان خاصی ندارند ولی جهت جلوگیری از عفونت قلب در هنگام جراحی و یا کشیدن دندان باید از آنتی بیوتیک مناسب استفاده نمایند .

این بیماری منعی برای حاملگی و یا منعی برای فعالیت فیزیکی و ورزشی سبک و معمول ندارد . درمان دارویی در موارد بدون علامت نیاز ندارد.

پیشگیری از عفونت دریچه میترال

درمورد پرولاپس شدید و وجود نارسایی قبل از اعمال دندانپزشکی و جراحی که توام با خونریزی است توصیه می‌شود موارد خفیف بیماری هر ۳ تا ۵ سال اکو انجام شود و موارد شدید بیماری که نارسایی متوسط و شدید میترال دارند سالانه اکو از نظر پیشرفت بیماری و سایز بطن چپ انجام شود ۲۰ درصد بیماران همزمان پرولاپس دریچه آئورت یا دریچه تری کوسپید دارند.

بیماران با پرولاپس شدید توام با نارسایی میترال که سابقه سنکوپ یا آریتمی بطنی یا مرگ ناگهانی یا تغییرات خاصی در نوار قلب دارند باید از نظر احتمال آریتمی خطر ناک بررسی شوند.

درمان جراحی افتادگی دریچه میترال

*ترمیم دریچه (Valve repair)

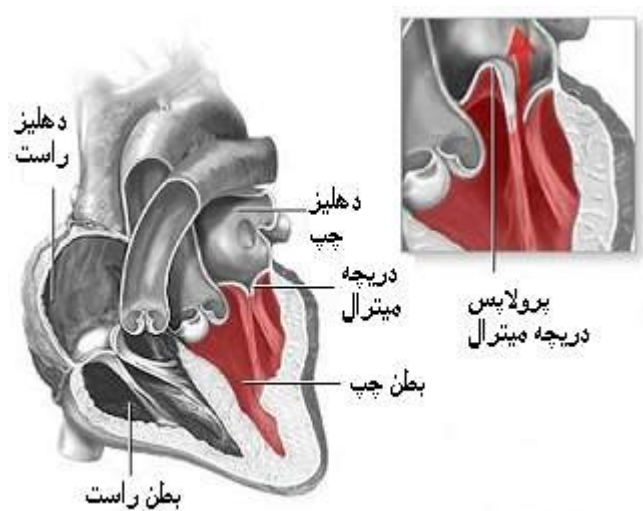
*تعویض دریچه (Valve replacement)

پرولاکس دریچه میترال، یک بیماری ژنتیک است که اگر فردی در خانواده مبتلا باشد، احتمال این که بقیه افراد خانواده هم به آن دچار شوند، خیلی زیاد است. البته این بیماری، یک بیماری خوش خیم است و مشکلی برای افراد ایجاد نمی کند.

درصد خیلی کمی از مبتلایان به این بیماری جراحی می شوند. درد سینه عموماً به طور نقطه ای و پراکنده و بخصوص در زمان عصبانیت یا زمان اضطراب

اگر پزشکتان به شما اطمینان می دهد که بیماری خفیف و بدون عارضه جدی دارید و امکان عوارض بسیار کم است حرف ایشان را پذیرفته و بدون هیچ دغدغه ای برای کار، زندگی، ازدواج و بارداری و خلاصه آینده خود برنامه ریزی کنید.

و هیجان به وجود می آید، اما باید دانست این بیماری قابل درمان است و جای نگرانی نیست.

از افتادگی دریچه قلب نگران نشوید

با دکتر محمدرضا ابوالفضلی متخصص قلب و عروق و دانشیار دانشگاه علوم پزشکی مشهد در مورد این بیماری گفتگو کرده ایم (روزنامه ایران)

ایشان توصیه می کند بیماران و خانواده ها نباید از این بیماری نگران شوند.

با چه علائمی می توان متوجه شد که فرد به عارضه افتادگی دریچه قلب مبتلا شده است؟

از علائم افتادگی دریچه قلب می توان به اضطراب، ناراحتی های فکری، تپش قلب، درد غیر اختصاصی در ناحیه قلب که به صورت نقطه ای و گذرا دیده می شود، اشاره کرد.

درد اختصاصی قلب به چه دردی گفته می شود؟

درد اختصاصی قلب پشت جناق سینه منتشر می شود و با علائم دیگری همراه است.

از چه زمانی خطر افتادن دریچه قلب افراد را تهدید می کند؟

این مشکل از زمان تولد در نوزاد وجود دارد و ارثی است، ولی علائم بالینی آن در دوران دبستان و دبیرستان تظاهر پیدا می کند.

این علائم چگونه تظاهر پیدا می کند؟

این افراد موقع ورزش، دچار تپش قلب و درد در ناحیه قفسه سینه می شوند. به طور کلی می توان گفت این کودکان حساس و مضطرب هستند و در مواقع امتحانات در مدرسه، اضطراب داشته و تحریک پذیر هستند.

این بیماری در زنان بیشتر دیده می شود یا در مردان؟

زنان بیشتر به این بیماری مبتلا می شوند و مستعدتر هستند، زیرا طبع ظریف تر و لطیف تری داشته و به علت احساسات شان، زودتر گرفتار خواهند شد.

افتادگی دریچه قلب چه مشکلاتی را به لحاظ جسمی برای فرد به وجود می آورد؟

در اثر افتادگی دریچه قلب یا شل بودن آن، دریچه قلب به میزان کافی نمی تواند در برابر فشار بطن چپ مقاومت داشته باشد و هنگام انقباض، کش آمده و به طرف دهلیز چپ تحذب پیدا می کند. در مواقع شدیدتر این مسئله باعث می شود که هر دو «لت» دریچه میترال نتوانند با هم تعادل برقرار کنند و به این علت نارسایی میترال به وجود می آید.

افتادگی دریچه میترال چند نوع است؟

افتادگی دریچه میترال به دو دسته با نارسایی و بدون نارسایی میترال تقسیم می شود. در افتادگی دریچه میترال بدون نارسایی هیچ خطری فرد را تهدید نمی کند و هنگام مراجعه به

دندانپزشکی فرد نیازی به استفاده از آنتی بیوتیک ندارد، ولی افرادی که دچار نارسایی میترا ل همراه با افتادگی دریچه قلب هستند، هنگام انقباض قلب خون مختصری به دهلیز چپ آنها وارد می شود.

این مسئله موجب می شود تا دریچه میترا ل تحت فشاری نامتناسب قرار بگیرد و در این حالت در کل معمولاً یک اختلال خوشخیم است که زندگی طبیعی را مختل نمی کند و پیش آگهی دراز مدت این بیماری عالی است اما زیرمجموعه کوچکی از بیماران عوارضی شدیدی نشان می دهند

فرد مستعد می شود تا میکروب ها روی لت دریچه قلبش بنشینند و ایجاد عفونت کنند. به این علت این افراد باید هنگام جراحی، دندانپزشکی، مشکلات مربوط به دستگاه گوارش و... حتماً آنتی بیوتیک استفاده کنند.

نکته دیگر که باید به آن اشاره کنم این است افرادی که نارسایی دارند، درجات مختلفی از این بیماری را شامل می شوند و در یک رده از ریسک بیماری عفونی قرار ندارند و این مسئله به شدت به نارسایی میترا ل قلب آنان بر می گردد. هر چه شدت نارسایی بیشتر باشد، خطر ایجاد عفونت دریچه ای بیشتر خواهد بود. در مواقعی که شدت نارسایی زیاد است، بیمار نیاز به ترمیم یا تعویض دریچه قلب پیدا می کند.

بارداری روی دختران یا زنانی که دچار این بیماری هستند، خطرناک نیست؟

بارداری مشکل ساز نیست، ولی باید تحت نظر باشند، زیرا در صورت بارداری تپش و درد در ناحیه قلب آنها بیشتر می شود و بر میزان اضطراب آنها اضافه می کند. این دسته از زنان همین طور باید هنگام زایمان و جراحی، از آنتی بیوتیک استفاده کنند.

برای این افراد چه داروهایی تجویز می شود؟

داروهایی که برای این بیماران استفاده می شوند، داروهایی هستند که علائم بیماری را محو می کنند و از بروز درد و تپش قلب جلوگیری می کنند، البته از بین رفتن این حالات در فرد موقتی است و اگر شرایط زندگی بیمار به گونه ای است که دچار هیجان و اضطراب است، باید تا آخر عمر از این داروها استفاده کند.

افتادن دریچه قلب در کودکان را تا چه اندازه باید جدی گرفت؟

خانواده ها از افتادن دریچه قلب ترسیده و وحشت زده می شوند و به محض آن که متوجه این مسئله می شوند، ناراحتی روحی در میان اعضای خانواده بالا رفته و به کودک و فردی که دچار این مشکل است، فشارهای روحی بیشتری وارد می شود. در حالی که موارد خفیف اصلاً اهمیت تشخیصی ندارند و والدین باید آن را کم اهمیت تلقی کنند تا کودک دچار اضطراب

نشود.

چه توصیه ای برای مربیان و معلمان این دسته از دانش آموزان دارید؟

میزان اضطراب در این بچه ها بالاست و زود عصبی می شوند. این بیماران حساس هستند و در موقع امتحانات، بخصوص امتحانات شفاهی هیجانات بیشتری را از خود بروز می دهند. بنابراین باید به علت وجود این هیجانات و حساسیت ها، با آنها برخوردهای مناسبی شود و رفتار های قهرآلود باعث تشدید علائم بالینی در آنان می شود. این دسته از دانش آموزان باید از انجام ورزش های

افراد با افتادگی دریچه قلب بهتر است ورزش و فعالیت ملایم و مناسبی را جهت تقویت عضلات قلب خود بصورت منظم انجام دهند.

سنگین معاف شوند و مربیان ورزش باید این مسئله را مورد توجه خاصی قرار داده و آنان را در ورزش های استقامتی شرکت ندهند.

داروهای گیاهی مثل گل گاوزبان و سنبل الطیب چه تاثیری دارند؟

گل گاوزبان و سنبل الطیب اثرات مفیدی بر جای می گذارند و از قدیم در این زمینه اجداد ما آنها را شناخته و به تاثیر آن پی برده اند، ولی باید توجه داشت که مصرف این داروها در مکان های خاص امکان پذیر است و فرد نمی تواند همه جا آن را با خویش همراه داشته باشد.

به افرادی که دچار افتادگی دریچه قلب هستند، چه توصیه ای دارید؟

بیماری شان را بی اهمیت تلقی کنند، به دردهای موجود در قلبشان توجه نکنند، به ورزش هایی مثل پیاده روی، شنا و دوچرخه سواری روی بیاورند. توصیه من به این دسته از بیماران آن است که در تابستان به علت تعریق زیاد، مایعات بیشتری مصرف کنند تا علائم بیماری در آنان خفیف تر ظاهر شود. همچنین باید یادآور شد که ایستادن زیاد و خستگی شدید باعث تشدید علائم این بیماری می شود.

در چه ساعت هایی از روز این علائم بیشتر ظهور می کند؟

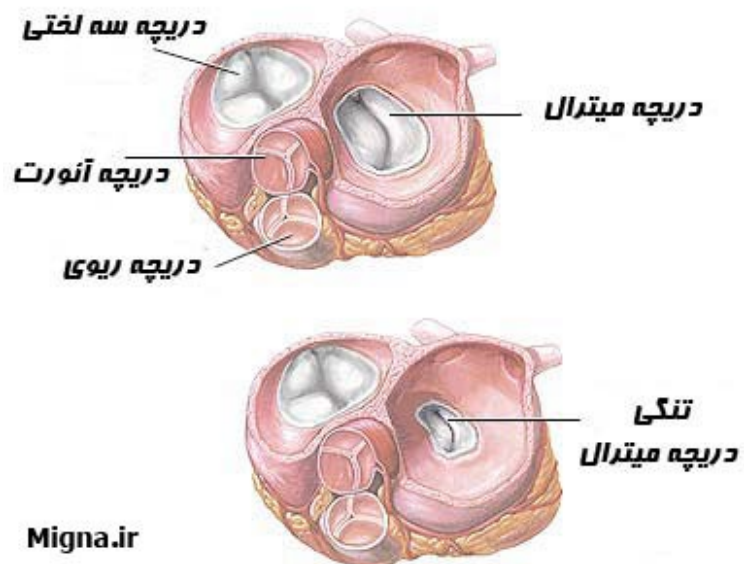
بعدازظهرها به علت خستگی ناشی از کار و کم شدن آب بدن این علائم شدیدتر می شود.

رژیم خاصی در تغذیه این بیماران توصیه می کنید؟

بله، ادویه جات، غذاهای تند و ترش، قهوه و چای پررنگ که تحریک پذیر هستند همه باعث تپش بیشتر قلب شده و قلب را تحریک می کنند. اکثر افرادی که دچار این بیماری هستند فشار خونشان پایین است، به این علت باید از نمک و مایعات بیشتری استفاده کنند، زیرا تامین مایعات بدن باعث تخفیف علائم می شود.

چه توصیه ای دارید؟

کسی که دچار افتادگی دریچه قلب است، حتما در خانواده اش، افرادی وجود دارند که دچار این مشکل هستند، اما باید توجه داشت که این بیماری باعث کوتاهی عمر و مرگ بیمار نخواهد شد. بنابراین داشتن آرامش، مهم ترین اصل در این بیماری است. متأسفانه از وقتی انجام اکوکاردیوگرافی مد شده است، تشخیص این بیماری راحت تر شده و همین مسئله باعث بروز اضطراب در افراد می شود.

بهتر است افراد هر دو سال یک بار اکوی قلب را انجام داده و در افراد دارای افتادگی دریچه قلب بهتر است اکو بصورت سالانه انجام شود تا در صورت بروز نارسایی دریچه قلب هر چه سریعتر نسبت به درمان آن اقدام شود